

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

30. mart – 3. april 2020.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

April, 2020.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 03.04.2020	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	2.488,65	-2,08%	-13,39%
Dow Jones Industrial	SAD	21.052,53	-2,70%	-19,70%
NASDAQ	SAD	7.373,08	-1,72%	-6,62%
Dax 30	Nemačka	9.525,77	-1,11%	-20,32%
CAC 40	Francuska	4.154,58	-4,53%	-24,03%
FTSE 100	Velika Britanija	5.415,50	-1,72%	-27,00%
NIKKEI 225	Japan	17.820,19	-8,09%	-17,93%
Shanghai Composite	Kina	2.763,99	-0,30%	-14,06%

Izvor: Bloomberg

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

		Nivo prinosa u %	Promena u bp	
			1w	YoY
Nemačka	2y	-0,69%	3,1	-10,6
	10y	-0,44%	3,5	-45,2
Francuska	2y	-0,52%	13,9	-0,2
	10y	0,07%	13,4	-32,8
Španija	2y	-0,15%	10,2	21,5
	10y	0,74%	20,1	-40,1
Italija	2y	0,46%	24,8	18,6
	10y	1,55%	22,3	-99,3
UK	2y	0,09%	-5,5	-61,5
	10y	0,31%	-5,6	-78,7
SAD	2y	0,23%	-1,4	-210,4
	10y	0,60%	-8,2	-192,7
Kanada	2y	0,41%	-2,8	-117,9
	10y	0,71%	-2,8	-99,8
Japan	2y	-0,14%	3,8	1,9
	10y	-0,02%	-2,2	3,4

Izvor: Bloomberg

1.3 Kretanja na FX tržištu

EUR				USD			
Kurs		Promena EUR u %		Kurs		Promena USD u %	
		1w	YoY			1w	YoY
EUR/USD	1,0787	-2,80%	-4,06%	USD/EUR	0,9271	2,92%	4,25%
EUR/GBP	0,8822	-1,33%	3,33%	USD/GBP	0,8179	1,51%	7,72%
EUR/CHF	1,0554	-0,36%	-5,88%	USD/CHF	0,9784	2,53%	-1,89%
EUR/JPY	117,02	-2,38%	-6,64%	USD/JPY	108,49	0,45%	-2,67%
EUR/CAD	1,5255	-1,85%	1,91%	USD/CAD	1,4143	0,99%	6,23%

Izvor: Bloomberg

1.4 Kamatne stope na tržištu novca *

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD			GBP			CHF		
	nivo u %	promena u bp		nivo u %	promena u bp		nivo u %	promena u bp		nivo u %	promena u bp	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	-0,53%	-0,9	/	0,01%	0,0	-245,0	0,06%	-0,7	-64,3	-0,66%	1,3	7,9
1M	-0,44%	0,0	-7,1	0,99%	-0,4	-148,8	0,23%	-2,3	-50,0	-0,73%	6,8	5,4
3M	-0,34%	1,2	-3,1	1,39%	-6,3	-120,1	0,64%	8,5	-18,8	-0,61%	6,7	10,7
6M	-0,28%	0,4	-4,7	1,21%	13,7	-143,7	0,71%	1,2	-23,7	-0,55%	5,1	10,2
12M	-0,15%	0,4	-3,7	1,05%	8,1	-168,7	0,82%	-1,8	-24,8	-0,42%	3,1	7,9

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a €STR, SOFR, SONIA i SARON za O/N
Izvor: Bloomberg

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka *

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q2 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	30.04.20.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	29.04.20.	0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	07.05.20.	0,10
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	15.04.20.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	18.06.20.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%);

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 2,80% u odnosu na američki dolar. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0773 do 1,1144 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0787 do 1,1020 (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

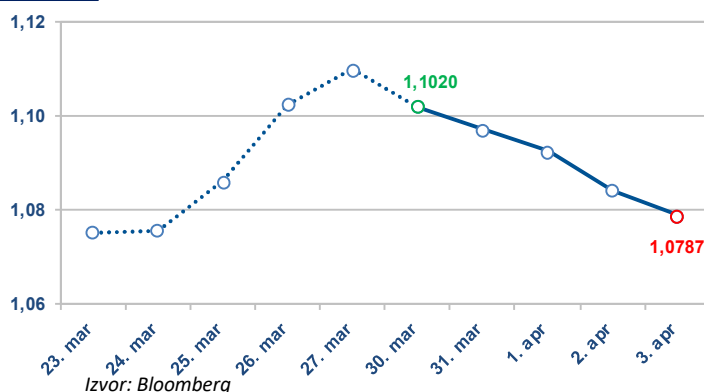
Ove nedelje je ponovo došlo do promene trenda kretanja kursa EUR/USD pa je, nakon prošlonedeljnog gubitka vrednosti, tokom ove nedelje američka valuta konstantno jačala u odnosu na evro. Kombinacija već sada izuzetno slabih makroekonomskih podataka vodećih svetskih ekonomija, uz nastavak širenja virusa kao i ozbiljnih ograničavajućih efekata mera preduzetih za njegovo obuzdavanje na ekonomsku aktivnost, su tokom ove nedelje doveli do novog značajnog povećanja averzije prema riziku kod tržišnih učesnika. U takvim okolnostima, američki dolar je ponovo dokazao svoju ulogu valute sigurnog utočišta u kriznim vremenima i jačao je prema drugim (rizičnijim) valutama. U prvoj polovini nedelje, dolar je dobijao na vrednosti i usled zauzimanja/zatvaranja pozicija na tržištu na kraju meseca odnosno u ovom slučaju i kraja prvog kvartala tekuće godine.

Evro je ove nedelje gubio na vrednosti jer su sve izraženiji negativni ekonomski efekti prouzrokovani pandemijom koronavirusa u evrozoni. Indeks ekonomskog sentimenta evrozone pretrpeo je u martu rekordni mesečni pad i nalazi se na najnižem nivou od 2013. godine (94,5). Ekonomski savet nemačke vlade predviđa da je recesija u Nemačkoj neminovna kao i da će biti najveća od globalne finansijske krize. Inflacija u evrozoni je tokom marta zabeležila pad na najniži nivo za poslednjih 5 meseci (0,7%), pre svega pod uticajem velikog pada cena nafte. Usporavanje rasta cena će verovatno biti još veće u mesecima koji dolaze nagoveštavajući čak i mogući početak deflacijske spirale jer će sve jače mere i ograničenja koje države sprovode u borbi sa epidemijom dovesti do velikog usporavanja ekonomskih aktivnosti. Kompozitni PMI indeks zone evra za mart iznosi 29,7, što predstavlja istorijski najnižu vrednost a dodatno pogoršanje vrednosti indeksa se očekuje u narednom periodu.

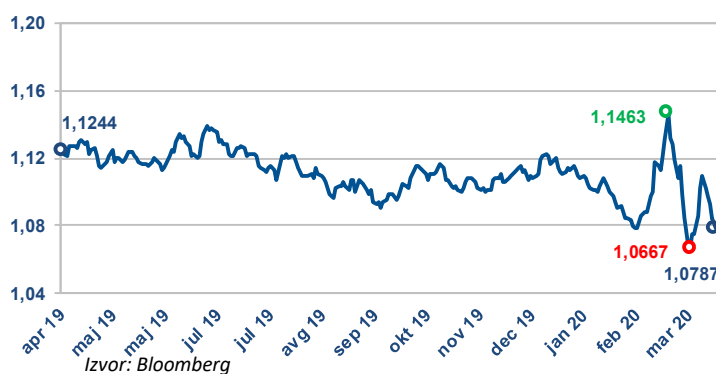
U izveštajnom periodu evro je oslabio prema dolaru za 2,80%

Istovremeno, svi poslednji makroekonomski podaci, pre svega sa tržišta rada, ukazuju da i američka ekonomija upada u recesiju. Naime, nakon prošlonedeljnje rekordne cifre od preko 3 miliona ljudi koji se prvi put javljaju za socijalnu pomoć (*Initial Jobless Claims*), ove nedelje je taj broj udvostručen i dostigao je novu rekordnu vrednost od 6,6 miliona. Tako je za poslednje 2 nedelje skoro 10 miliona Amerikanaca potražilo ovu vrstu pomoći što ukazuje na značajnije povećanje stope nezaposlenosti u aprilu. Takođe, podaci su pokazali da se broj zaposlenih u martu van sektora poljoprivrede, tzv. *Non Farm Payrolls* smanjio za čak 701 hiljadu, (očekivan pad od 100.000) pa je tako prekinut trend rasta zaposlenosti u SAD koji je trajao rekordnih 113 meseci.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

1.7 Kurs EUR/USD poslednjih godinu dana

1.8 Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg

Aktuelne prognoze budžetske kancelarije američkog Kongresa (*Congressional Budget Office*) pokazuju da će pad BDP-a u SAD u drugom kvartalu biti veći od 7% a da će stopa nezaposlenosti premašiti 10% (tržišne procene idu čak i do 13% u Q2).

Ovako loši podaci o stanju američke ekonomije bi u regularnim uslovima imali deprecijacijski pritisak na američku valutu ali je zbog veoma izraženog globalnog risk-off sentimenta na tržištu dolar ipak dobijao na vrednosti zbog svoje uloge valute sigurnog utočišta.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0787 američkih dolara za evro, što je ujedno i najniža vrednost na zatvaranju za čitav period.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD su tokom izveštajnog perioda zabeležili pad duž cele krive prinosa, osim kod instrumenata kraće ročnosti (do godinu dana), tako da je došlo do daljeg smanjenja strmosti krive. Prinos 2g. obveznice smanjen je za 1,4bp (na 0,23%), dok je prinos 10g. obveznice smanjen za preko 8bp (na 0,60%).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticalo brzo širenje epidemije korona virusa u SAD, kao i mere preduzete na njenom obuzdavanju. Ekonomski podaci objavljeni tokom nedelje ukazuju da je u martu došlo do značajnog pogoršanja stanja na tržištu rada, kao i do snažne kontrakcije ekonomske aktivnosti, posebno u uslužnom sektoru, a u narednim mesecima može se očekivati dodatno pogoršanje.

Broj radnih mesta van sektora poljoprivrede u SAD (tzv. *NFP – Non-Farm Payrolls*) u martu je smanjen za 701 hiljadu u odnosu na prethodni mesec, daleko više od očekivanja (-100 hiljada). To je prvi pad zaposlenosti u SAD zabeležen od 2010. godine i ukazuje na razmere uticaja krize vezane za korona virus na tržište rada u SAD. Stopa nezaposlenosti povećana je na 4,4% (sa 3,5% u februaru), što je najviši nivo od 2017. godine, a u narednim mesecima bi mogla biti dodatno povećana. *Goldman Sachs* procenjuje da bi stopa nezaposlenosti mogla doći do 15% sredinom godine, dok je Džejs Bulard, predsednik FED-a iz Sent Luisa, ranije izjavio da bi ta stopa mogla doći i do 30% u drugom kvartalu. Stopa nezaposlenosti U6, koja predstavlja širi pokazatelj iskorišćenosti kapaciteta na tržištu rada, takođe je znatno povećana, na 8,7% (sa 7,0% u februaru). Stopa participacije radne snage na tržištu rada smanjena je na 62,7% u martu (sa 63,4% u februaru). Posebno izražen pad zaposlenosti bio je u privatnom sektoru, najviše u uslužnim delatnostima. Zarade (po radnom satu) su u martu povećane za 0,4%, odnosno 3,1% za poslednjih godinu dana, ali je rast zarada verovatno posledica relativno većeg otpuštanja zaposlenih koji su slabije plaćeni.

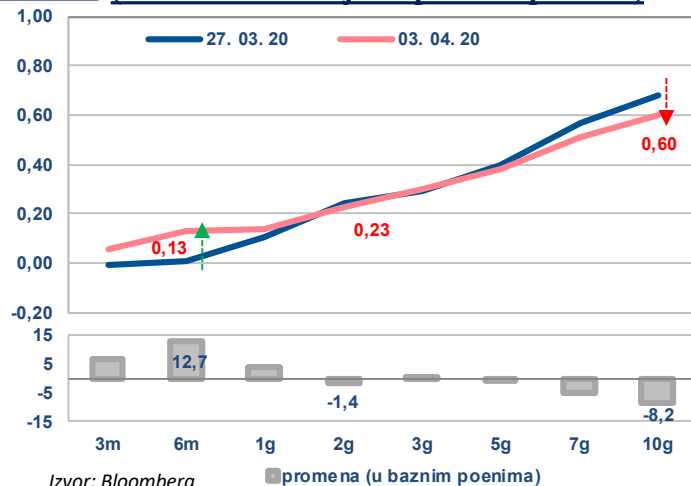
Značajno usporavanje ekonomske aktivnosti i pogoršanje stanja na tržištu rada SAD tokom marta

Broj novih prijava za pomoć u slučaju nezaposlenosti u SAD je u toku poslednje nedelje marta iznosio 6,65 miliona, što je ubedljivo najviši ikada zabeležen nivo, nakon 3,31 miliona u prethodnoj nedelji, pri čemu je snažan rast broja prijava zabeležen u skoro svim savezima državama. Tako je broj prijava u drugoj polovini marta dostigao skoro 10 miliona. Međutim, imajući u vidu da se mere za sprečavanje širenja virusa proširuju i intenziviraju, očekuje se da će u narednim nedeljama doći do dodatnih gubitaka poslova.

ISM indeks uslužnog sektora SAD u martu je smanjen na 52,5 (sa 57,3 u februaru), ali je bio daleko iznad očekivanja (43,0). Iako vrednosti indeksa iznad 50,0 ukazuju na rast ekonomske aktivnosti, u uslužnom sektoru je u martu verovatno zabeležena snažna kontrakcija, ali je vrednost indikatora povećana usled velikog povećanja vrednosti komponente koja se odnosi na kašnjenja isporuka dobavljača (na 62,1 sa 52,4 u februaru), pre svega medicinske opreme. U normalnim uslovima rast ove komponente se povezuje sa rastom tražnje i potrošnje. Sa duge strane, komponente poslovne aktivnosti (na 48,0, sa 57,8) i zaposlenosti (na 47,0, sa 55,6) beleže veliki pad vrednosti, na najniže nivoe od perioda finansijske krize tokom 2009. i 2010. godine. Nove porudžbine takođe su značajno smanjene (na 52,9, sa 63,1), ali su ostale u zoni ekspanzije. Podaci ukazuju da uslužni sektor, koji čini dominantan deo američke ekonomije (preko 80%), trpi velike posledice epidemije.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD u % (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.10

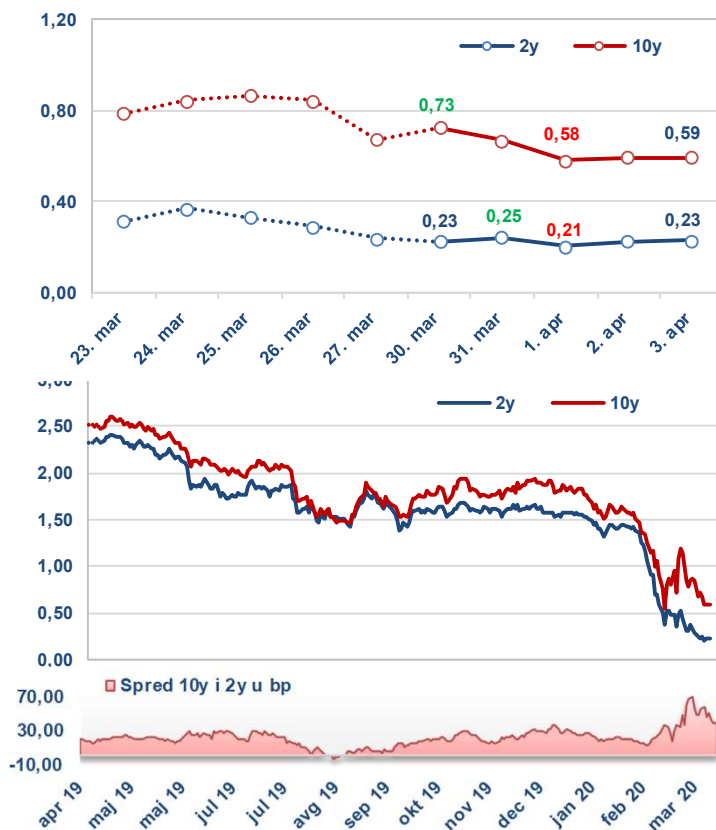
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ISM indeks neproizvodnog sektora	Mar	43,0	52,5	57,3
Broj nezaposlenih koji se prvi put prijavljuju za socijalnu pomoć, u 000	28.3.	3.763	6.648	3.307
Broj kreiranih radnih mesta van poljoprivrede (NFP), u 000	Mar	-100	-701	275

Izvor: Bloomberg

1.11

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica SAD u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica zabeležili su blagi rast duž cele krive. Prinos nemačke 2g. obveznice povećan je za oko 3bp, na -0,69%, dok je prinos 10g. povećan za oko 4bp, na -0,44%. Do rasta prinosa došlo je krajem nedelje usled određenog rasta optimizma koji je uticao na to da se investitori okrenu rizičnijim instrumentima, kao i usled većeg broja novih emisija državnih obveznica, posebno španskih i francuskih. Takođe, na rast prinosa uticao je i rast cene nafte.

U toku izveštajne nedelje objavljen je podatak o inflaciji u zoni evra, koji pokazuje da je rast potrošačkih cena u martu iznosio 0,7%, što je najniže u poslednjih pet meseci (prethodno 1,2%). Do usporavanja inflacije došlo je pre svega usled značajnog pada cene nafte u prethodnom periodu. Nastavak usporavanja očekuje se i narednog meseca, s obzirom na to da restrikcije koje su uvedene s ciljem sprečavanja širenja koronavirusa utiču na pad ekonomske aktivnosti, dok bi u maju stopa inflacija mogla da padne ispod 0%. Bazna inflacija, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energije, je takođe smanjena, na 1% (prethodno 1,2%). Ukoliko se pad cene nafte nastavi, a recesija izazvana koronavirusom održi i nakon leta, bazna inflacija bi mogla da bude značajno ispod 1% u toku godine.

Nezaposlenost u zoni evra iznosila je 7,3% u februaru (7,4% prethodni mesec; 7,8% u februaru 2019). Ovo je najniža stopa nezaposlenosti zabeležena u evrozoni još od marta 2008.g, ali se podaci odnose na period pre nego što su mere za sprečavanje širenja koronavirusa uvedene širom Evrope. U odnosu na prethodni mesec, broj nezaposlenih u zoni evra manji je za 88 hiljada, dok je u odnosu na isti mesec prethodne godine broj nezaposlenih manji za 663 hiljade. Najniža stopa nezaposlenosti je u Češkoj (2,0%), Holandiji (2,9%) i Poljskoj (2,9%), dok je najveća u Grčkoj (16,3%, podatak za decembar 2019.) i Španiji (13,6%).

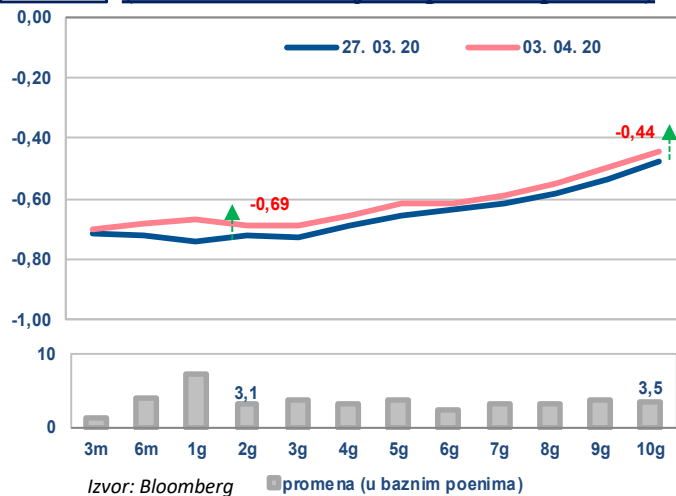
Ekonomske indikatori ukazuju na veliki pad BDP-a u Nemačkoj i zoni evra

Kompozitni PMI indeks zone evra, prema finalnoj proceni za mart, iznosi 29,7, što predstavlja najveći mesečni pad i istorijski najnižu vrednost. Vrednost indeksa je značajno manja u odnosu na vrednost iz februara (51,6), ali i u odnosu na preliminarnu procenu (31,4). Glavni ekonomista IHS Markit-a Vilijamson, rekao je da ovi podaci, za sada, ukazuju da bi ekonomija zone evra mogla da zabeleži pad po stopi od 10% (anualizovano), a da se dodatno pogoršanje vrednosti indeksa očekuje u narednom periodu. Indeks ekonomskog sentimenta koji objavljuje Evropska komisija, smanjen je sa 103,4 na 94,5, što je najveći mesečni pad ikada i najniža vrednost indeksa od 2013. godine. Najveći pad je u oblasti usluga i maloprodaje, a po zemljama najveći pad je u Italiji i Nemačkoj.

Ekonomske savet nemačke vlade predviđa da će recesija u Nemačkoj biti najveća od poslednje globalne finansijske krize. Ukoliko se restrikcije kretanja ukinu do sredine maja i ekonomija oporavi do leta, u najboljem slučaju pad će biti 2,8% za celu godinu. Ukoliko ograničenja potraju i nakon maja, pad bi mogao biti i 5,4%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja sa početka perioda)

1.13

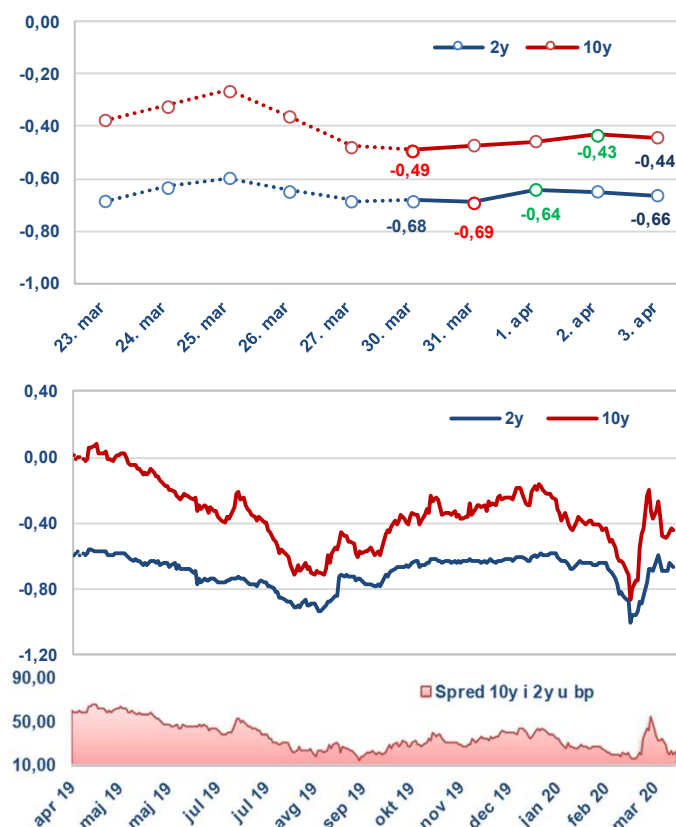
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta cena, zona evra, preliminarno	Mar	0,8%	0,7%	1,2%
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Feb	7,4%	7,3%	7,4%
Kompozitni PMI indeks, zona evra, finalno	Mar	31,4	29,7	31,4

Izvor: Bloomberg

1.14

Prinos generičkih 2y i 10y državnih obveznica Nemačke u %

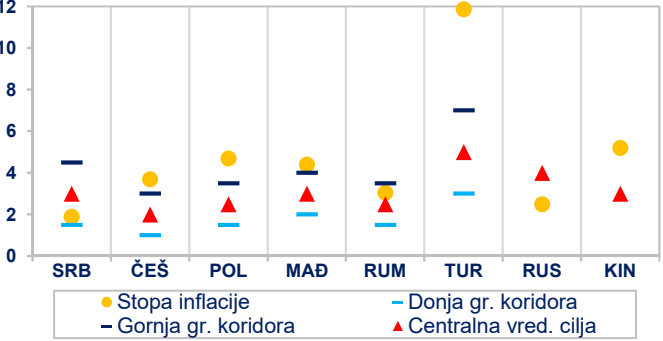
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

Centralne banke	RKS (u %)**	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak (kraj Q2, %)*	Očekivanje (kraj Q2, %)*
Srbija (NBS)	1,75	-0,50	11.3.2020	9.4.2020	-
Češka (CNB)	1,00	-0,75	26.3.2020	7.5.2020	-
Poljska (NBP)	1,00	-0,50	17.3.2020	8.4.2020	-
Mađarska (MNB)	0,90	-0,15	24.5.2016	28.4.2020	-
Rumunija (NBR)	2,00	-0,50	20.3.2020	n/a	-
Turska (CBRT)	9,75	-1,00	17.3.2020	22.4.2020	-
Rusija (CBR)	6,00	-0,25	7.2.2020	24.4.2020	-
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.2015	n/a	-

Izvor: Bloomberg / * još uvek nisu realizovane ankete za Q2.
** Promena RKS kod NBP zabeležena je nakon izveštajnog perioda (ovu odluku ćemo detaljnije obuhvatiti u narednom izveštaju).

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg/sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak)

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Kine (PBoC) je prethodne nedelje nastavila sa donošenjem mera relaksacije monetarne politike. **PBoC je najpre 30. marta neočekivano smanjila kamatnu stopu koju primenjuje na 1W repo operacijama** (obežbeđenje likvidnosti) **za 20 b.p.** Naime, PBoC je realizovala repo operacije po stopi od 2,20% (prethodno 2,40%), što je najniži nivo ove stope do sada i najveći obim smanjenja ove stope od 2015. godine (ova stopa se obično smanjuje za 5-10 b.p.). Zatim je **PBoC 3. aprila donela odluku o dva nova targetirana smanjenja stope obavezne rezerve za po 0,50 procentnih poena** (koja će važiti od 15. aprila i 15. maja). Iako su ovim merama targetirane samo manje banke, očekuje se da će se **bankama biti oslobođena dodatna sredstva** u iznosu od oko **800 mlrd. juana** (oko 104 mlrd. evra). PBoC je istog dana donela i odluku o smanjenju stope na viškove rezervi sa 0,72% na 0,35% (ova stopa je poslednji put smanjena u T4 2008. godine).

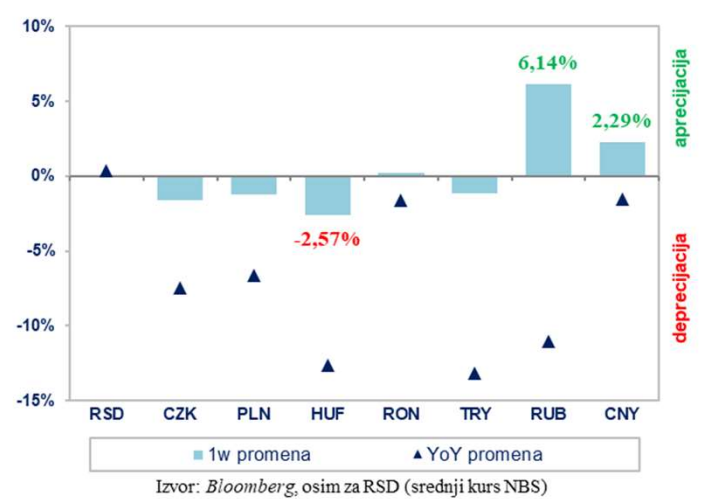
Početkom izveštajnog perioda je objavljena stopa inflacije u Turskoj, koja je u martu bila na nivou od 11,9%YoY, što je ispod nivoa od 12,4%YoY iz februara ove godine. Realna kamatna stopa u Turskoj je nakon objave ovog podatka blago povećana i trenutno se nalazi na nivou od -2,15% (prethodno -2,6%).

Centralna banka Mađarske (MNB) je 2. aprila počela sa sprovođenjem 1W depozitnih tendera, na kojima primenjuje kamatnu stopu od 0,90%, što je značajnije iznad stope na prekonoćne depozitne olakšice (-0,05%). Ova odluka je uticala na inicijalni oporavak vrednosti forinte, imajući u vidu da se forinta u dužem periodu nalazi pod pojačanim deprecijacijskim pritiscima - **forinta je od početka godine, zaključno sa krajem izveštajnog perioda, oslabila za oko 10% u odnosu na evro.**

Agencija za kreditne rejtinge Fitch je 2. aprila **smanjila izgleda za poboljšanje kreditnog rejtinga Hrvatske (BBB-) sa pozitivnih na stabilne**, u uslovima potencijalno značajnijeg usporavanja ekonomije Hrvatske, kao i narušavanja ravnoteže tekućeg računa i povećanja budžetskog deficita Hrvatske, uzrokovanih epidemijom virusa korona. Hrvatska narodna banka (HNB) je 31. marta intervenisala na deviznom tržištu prodajom 618 miliona evra – **HNB je od početka marta intervenisala na deviznom tržištu pet puta, prodajući ukupno 2,24 mlrd. evra.**

Vlada Rumunije je poslednjeg dana izveštajnog perioda donela uredbu kojom se povećava iznos sredstava koje je moguće prikupiti u okviru programa zaduživanja na međunarodnom tržištu za 10 mlrd. evra, čime je taj iznos sredstava podignut na nivo od 41 mlrd. evra za period od 2020-2022. godine.

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS)

2.4 Prinosi desetogodišnjih državnih obveznica u lokalnoj valuti

	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	2,902	9,40	-190,90
Češka	1,340	6,30	-58,60
Poljska	1,652	-14,80	-122,90
Mađarska	2,816	54,90	-18,70
Rumunija	4,903	22,70	0,40
Turska	14,330	147,00	-69,00
Rusija	6,800	-22,00	-161,00
Kina	2,548	-5,00	-69,10

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters)

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **0,31%**. Cena zlata se kretala u rasponu od 1.583,23 do 1.620,90, američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

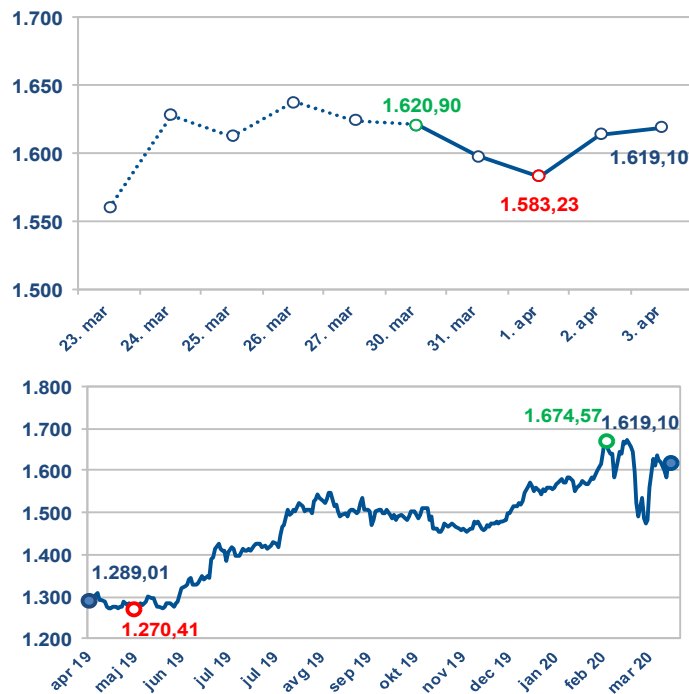
Nakon što su se prethodne nedelje pojavile vesti da postoje problemi oko isporuke zlata u fizičkom obliku (zaustavljanje proizvodnje, smanjenje avio prevoza i dr.), *Chicago Mercantile Exchange (CME)* je objavila da planira ponudu novih fjučers ugovora na zlato sa produženim dospećem, koji uključuju zlato od 100 i 400 trojnih unci, kao i poluge težine 1 kg. Novi ugovori koji se budu emitovali imaće prvo dospeće u aprilu 2020. godine. Ova vest je između ostalih uticala da je **cena zlata do polovine izveštajnog perioda beležila pad**.

Cena zlata je zabeležila pad od 0,31% i na kraju izveštajnog perioda je iznosila 1.619,10 USD/Oz

Od sredine nedelje je usledio rast cene zlata na šta je, pored novih mera u cilju ublažavanja negativnih efekata korona virusa na globalnom nivou, značajno uticalo **pojačano ulaganje u zlato (prvenstveno u ETF instrumente)**. U ovakvim okolnostima, ali i u očekivanju fiskalnih mera SAD, cena zlata je imala dodatnu podršku za rast koji je potrajao do kraja nedelje. **Cena zlata je poslednjeg dana ovog izveštajnog perioda zabeležila nivo od 1.619,10 USD/Oz.**

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa *Brent* od **21,68%**. Cena nafte tipa *Brent* se kretala u rasponu od 20,44 do 29,86, američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Cena nafte je do polovine izveštajne nedelje beležila pad, na šta su značajno uticali sledeći faktori: smanjenje tražnje za naftom, mogućnost da SAD postanu sledeći epicentar epidemije, prepuna skladišta nafte usled dodatne ponude i neuspeh dogovora na nivou *OPEC+* da se produži i produbi obim smanjenja proizvodnje, uz dalji rat cenama nafte između Saudijske Arabije i Rusije.

Cena nafte tipa Brent sredinom nedelje dostigla je najniži nivo od kraja 2002. godine (ispod 21 USD/bbl)

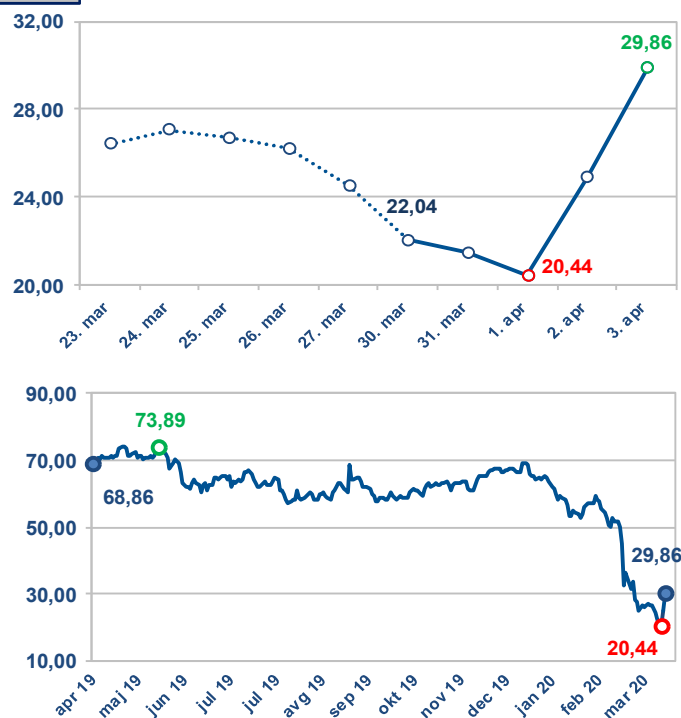
Od sredine nedelje cena nafte je beležila rast, nakon što su predsednici SAD i Rusije dogovorili razgovore u cilju stabilizacije stanja na energetskom tržištu.

Cena nafte je zabeležila rast od 21,68% i na kraju posmatranog perioda je iznosila 29,86 USD/bbl

Na rast cene nafte dodatno je uticao i tvit predsednika Trampa u kome sugerise da će se S. Arabija i Rusija dogovoriti o smanjenju proizvodnje od najmanje 10 miliona barela nafte dnevno, u cilju da se sa tržišta skloni značajan višak nafte.

3.2

Dated Brent OIL (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg